

S14d1

S14 – DODATEK 1: OBSEG AKREDITACIJE PRI PRESKUŠANJU

Kazalo

1	NAMEN IN SPLOŠNE DOLOČBE.....	2
2	STROKOVNA PODROČJA	2
3	KAJ AKREDITIRAMO KOT PRESKUŠANJE	2
4	OPREDELITEV OBSEGA FIKSNEGA TIPA.....	3
4.1	Razvidnost lokacij in mest izvajanja preskusov	3
4.2	Dokumenti, ki opisujejo metodo preskušanja	3
4.3	Opredelitev preskusov	4
4.4	Opredelitev preskušancev	4
5	PODAJANJE OBSEGA FLEKSIBILNEGA TIPA.....	4
6	PRIMERI PODAJANJA OBSEGOV	6
7	SPREMEMBE GLEDE NA PREJŠNJO IZDAJO.....	10
8	PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE	10
9	OBVLADOVANJE DOKUMENTA.....	11

1 NAMEN IN SPLOŠNE DOLOČBE

Dokument podaja specifična in konkretnejša določila glede načinov opredeljevanja obsega na področju preskušanja. Splošne zahteve in izhodišča so razvidna iz osnovnega dokumenta S14.

Ta dokument spada med splošne akte SA, ki urejajo zahteve za akreditacijo in pravila akreditiranja in jih SA vodi kot javno evidenco. Določila tega dokumenta so sestavni del pogodb o vzpostavitvi in vzdrževanju akreditacije, ki jih SA sklepa s strankami. Veljavne izdaje splošnih aktov SA, ki urejajo zahteve za akreditacijo in pravila akreditiranja, so dostopne na sedežu SA in objavljene na spletnem mestu SA.

2 STROKOVNA PODROČJA

Pri preskušanju je področje opredeljeno po dveh kategorijah: glede na vrsto preskušanja in glede na vrsto preskušanca. Vsaka od osnovnih vrst je po potrebi razdeljena še v podvrste. Nazivi osnovnih vrst in podvrst so določeni v dokumentu D05-11 za tista področja, na katerih so že uvedeni postopki akreditiranja. Če zaradi narave dejavnosti razvrstitev po vrsti preskušanja in po vrsti preskušanca ni smiselna, se razvrsti le po eni od obeh kategorij. Če laboratorij, ki se prijavlja za akreditacijo, svoje dejavnosti ne more uvrstiti v nobeno od že opredeljenih področij, v prijavi opredeli področja, kot sam šteje za ustrezno, končna opredelitev pa se določi v postopku akreditiranja in se po potrebi doda v seznam področij.

3 KAJ AKREDITIRAMO KOT PRESKUŠANJE

Kot postavke v obsegu se navedejo posamezne metode preskušanja, to so lahko tudi metode preskušanja z izračunom (računske metode) oziroma metode vzorčenja. Metode so lahko standardne ali nestandardne.

Morebitne navezave na druge postopke ali standarde (npr. v zvezi z opremo, pripravo preskušancev ...) so implicitno zajete, če se navedene preskusne metode nanje sklicujejo. Če pa jih je kot dodatno informacijo potrebno posebej navesti, se omenijo pri opredelitvi preskusa, v zvezi s katerim se uporabljajo.

Če se uporablja le del standardne metode, mora ta ohraniti celovitost, opustitve pa ne smejo spreminjati njene namembnosti, sicer ni mogoče privzeti predpostavke o validiranosti takšne metode.

Kadar vzorčenje tvori samostojen element dejavnosti, mora laboratorij vzpostaviti ustrezno sodelovanje in izmenjavo informacij z izvajalcem nadaljnjih preskusov, vključno s pridobitvijo potrebnih informacij o rezultatih teh preskusov, da se zagotovi integriteta celotnega procesa in nadzor nad vsemi dejavniki, ki lahko vplivajo na veljavnost rezultata in njegovo merilno negotovost, kakor tudi validacijo/verifikacijo in kontrolo kakovosti postopkov vzorčenja.

Akreditirati je mogoče računsko metodo, s katero laboratorij preračuna rezultat, ki ga je pridobil s preskušanjem, kot tudi izračun na osnovi drugače pridobljenih vhodnih podatkov. Kadar ključni vhodni podatek računske metode predstavlja rezultat preskušanja, so v obsegu akreditacije v povezavi z računsko metodo navedene tudi metode preskušanja, katerih rezultate se uporabi kot podatek. Če se pri izračunu uporabi tudi rezultate preskusov in meritev drugih laboratorijev, morajo biti ti za dejavnost ustrezno usposobljeni (npr. izpolnjevati zahteve SIST EN ISO/IEC 17025). Laboratorij mora zagotavljati tudi pravilnost ostalih uporabljenih vhodnih podatkov. V primeru, da se izračun ne izvaja na osnovi rezultatov preskusa, je potrebno izračun vsakokrat preveriti s primerjavo z rezultati ustreznih preskusov (meritev). Laboratorij mora v takšnem primeru vzdrževati tudi akreditacijo za izvajanje teh preskusov. Računske metode, za katerih rezultate ni predvidena primerljivost z rezultati preskusa, npr. da preskušanec ni v

fizični obliki (model, načrt ...), je mogoče akreditirati, če so za dani namen celovito validirane in je torej potrjena tudi pravilnost rezultatov (npr. s sodelovanjem v ustrezni medlaboratorijski primerjavi).

4 OPREDELITEV OBSEGA FIKSNEGA TIPA

Navedena pravila določajo minimalen obseg podatkov za opredelitev obsega fiksnega tipa. Upoštevati jih je potrebno ob prijavi za pridobitev ali širitev akreditacije, ob določitvi obsega akreditacije fiksnega tipa, ob odločitvah o akreditaciji ter pri podajanju seznama akreditiranih dejavnosti z aktualnimi podatki o obsegu akreditirane dejavnosti za laboratorije, ki imajo akreditacijo za obseg fleksibilnega tipa.

4.1 Razvidnost lokacij in mest izvajanja preskusov

Če preskuse izvajajo različne notranje organizacijske enote akreditiranega organa, je obseg podan posebej za vsako od enot in za vsako od njenih lokacij.

Metode so razdeljene v skupine po področjih preskušanja ter tako, da je razvidno, ali se preskusi izvajajo v laboratoriju ali na terenu, oziroma na začasnih lokacijah ali v mobilnem laboratoriju.

4.2 Dokumenti, ki opisujejo metodo preskušanja

V obsegu akreditacije fiksnega tipa je podana natančna oznaka dokumenta, ki opisuje metodo preskušanja, in po potrebi omejitev na relevantne dele tega dokumenta. Navajanje omejitev je potrebno, kadar so v referenčnem dokumentu poleg opredelitve in opisa preskusnih metod še druge vsebine in določila in/ali kadar akreditirana dejavnost laboratorija ne zajema vseh postopkov/delov preskušanja, opredeljenih v referenčnem dokumentu. Navedeni so lahko le posamezni deli (poglavja, točke ...) referenčnega dokumenta (npr. standarda) ali pa so nekateri deli izvzeti. Omejitve so lahko opredeljene tudi opisno. Omejitve glede na obseg referenčnega dokumenta so razvidne tudi iz drugih podatkov (opredelitve preskusa, preskušanih lastnosti/parametrov, območja preskušanja).

Če je postopek preskušanja opredeljen v več referenčnih dokumentih, ki medsebojno niso enoznačno povezani, se navede oznake vseh teh dokumentov (ali njihovih delov), povezane z besedico »in«.

Če gre za interno ali modificirano standardno metodo, je to navedeno. Kot modificirana šteje metoda, pri kateri laboratorij v katerikoli fazi procesa preskušanja odstopa od določil referiranega standarda oziroma drugega normativnega dokumenta, vendar tako, da ne spreminja osnovnih principov in namena uporabe standardne metode. Interna metoda pa je metoda, ki jo je v celoti razvil laboratorij, ali pa je spremenil princip oziroma namembnost standardne metode. Za interne metode gre tudi v primeru uporabe novih tehnik, ki še niso standardizirane.

Ob oznaki standardne ali nestandardne metode je navedena tudi letnica ali druga oznaka izdaje (verzije). V primeru, da želi laboratorij iz utemeljenih razlogov pridobiti ali vzdrževati akreditacijo za standard, ki ni več veljaven, je navedena ustrezna letnica izdaje standarda in pripis »razveljavljen«.

Uvedbo morebitnih sprememb izdaj metod se praviloma ocenjuje ob rednih nadzornih obiskih. Laboratorij tako pridobi pravico na sklicevanje na akreditacijo za novo verzijo metode šele po spremembi v prilogi akreditacijske listine. (Za laboratorij je smiselno, da referenčni dokument, s katerim v obsegu akreditacije opredeli nestandardno metodo, ne vsebuje prepodrobnih podatkov in opisov, ki ne vplivajo na rezultat zadevnega preskušanja.)

4.3 Opredelitev preskusov

V obsegu je(so) opredeljena(-e) preskušana(-e) lastnost(-i) oziroma parameter(-ri).

Preskus je opredeljen z navedbo vrste preskusa in/ali navedbo principa oziroma tehnike preskušanja.

Navedeno je območje preskušanja za vsako preskušano lastnost/parameter oziroma podvrsto preskušanca. Kot območje se navaja razpon vrednosti lastnosti preskušancev, ki jih laboratorij lahko določuje oziroma za katere izkaže usposobljenost (in ne merilno območje uporabljenega instrumenta ali podobno). Če podatki o območju niso navedeni, se šteje, da veljajo omejitve območja, kot so navedene v referenčnem dokumentu.

Merilna negotovost pri preskušanju praviloma ni navedena v prilogi akreditacijske listine, kadar je, pa se navaja v povezavi z območjem preskušanja. Potrebno jo je navesti, kadar bistveno odstopa od pričakovane merilne negotovosti za dano metodo (npr. pri akreditaciji kemijskih metod pod običajno mejo določanja). Navede se lahko tudi v primeru, da to želi akreditirani organ.

4.4 Opredelitev preskušancev

Za vsako metodo preskušanja je(so) naveden(-i) preskušanec(-ci) (preskušani material(-i) ali proizvod(-i), za katerega(-e) se metoda uporablja). Navedeni so posamezni preskušanci oziroma širše ali ožje skupine preskušancev ob pogoju, da je metoda iz obsega akreditacije uvedena tako, da je izkazana njena uporabnost in se zagotavlja veljavnost rezultatov za katerikoli preskušanec iz navedenih(-e) skupin(-e).

5 PODAJANJE OBSEGA FLEKSIBILNEGA TIPA

Tak način opredeljevanja obsega pomeni, da lahko laboratorij brez predhodnega obveščanja SA na primer:

- razširi uporabo akreditirane metode (v okvirih njene namembnosti) npr. na večje območje, dodatne parametre ali dodatne preskušance (npr. matrikse pri kemijskem preskušanju);
- uvaja manjše spremembe (ki ne posegajo v tehnike in principe preskušanj) akreditiranih standardnih, modificiranih ali internih metod, da izboljša metodo ali se prilagodi potrebam uporabnikov. Primer je uvajanje novih verzij standardnih metod. Oznake dokumentov, ki opisujejo metode preskušanja, so tedaj navedene brez letnic ali drugih oznak izdaje. Večje spremembe (npr. principov) mora laboratorij sporočiti SA in se obravnavajo po ustreznih postopkih za spremembe, enako kakor v primeru fiksnega obsega;
- uvaja dodatne (standardne ali nestandardne) metode z uporabo enakih tehnik oziroma principov preskušanja znotraj opredeljene vrste preskusa za namen določevanja dodatnih parametrov in/ali uporabe za dodatne vrste preskušancev znotraj opredeljenih skupin;
- izvajanje metode deloma prilagaja posameznemu preskušancu oz. naročilu, če deluje na področju, kjer so (zaradi narave preskušanja in/ali preskušancev) metode (lahko tudi standardne) opredeljene le splošno in se jih ne da uporabljati rutinsko.

Pri fleksibilnem obsegu se skladno s podeljeno vrsto fleksibilnosti ne navaja vseh podatkov, ki opredeljujejo akreditirano dejavnost (npr. podatki o verziji referenčnega dokumenta, območjih ...). Pri opredelitvi preskušane lastnosti/parametrov in opredelitvi preskušancev je navedena celotna skupina parametrov ali preskušancev, za katero je metoda uporabna in v okviru katere je laboratorij usposobljen za uvajanje širitev in sprememb.

Aktualno stanje vseh podatkov, ki se lahko spreminjajo, laboratorij objavlja v seznamu akreditiranih dejavnosti, ki je po strukturi in elementih vsebine enak načinu, ki ga SA uporablja za podajanje fiksnih obsegov pri preskušanju.

Poleg splošno veljavnih pravil za ocenjevanje organov s fleksibilnim obsegom ocenjevalci pri preskuševalnih laboratorijih upoštevajo naslednje specifične elemente:

- v primeru možnosti uvajanja manjših sprememb metode: opredelitev in razumevanje kriterijev, kaj je majhna sprememba, ki jo lahko laboratorij uvede v okviru fleksibilnosti obsega, in o katerih spremembah je potrebno obveščati SA. Ta opredelitev je posebej pomembna v primeru nestandardnih metod oziroma metod, definiranih v produktnih standardih in podobnih specifikacijah, pri katerih lahko nova izdaja prinese večje spremembe pri preskušanju (nove vrste in/ali principi preskušanja);
- v primeru možnosti uvajanja dodatnih parametrov ali preskušancev: uporabnost opredeljene metode za celoten sklop parametrov oziroma preskušancev, v okviru katerega je mogoča fleksibilnost;
- v vseh primerih: postopke in pravila za validacijo/verifikacijo ob uvajanju metod oziroma njihovih sprememb, ki morajo vključevati nedvoumne in pravilne napotke, ter kakšen način in obseg dodatne validacije/verifikacije je potreben v primeru uvajanja posameznih vrst sprememb akreditirane dejavnosti;
- v vseh primerih: ustreznost podajanja seznama akreditiranih dejavnosti, ki mora opredeliti vse podatke kot za fiksni obseg akreditacije, ti podatki pa morajo biti osnovani na rezultatih opravljenih validacij/verifikacij.

Fleksibilni obseg mora biti opredeljen tako, da so jasno razvidna področja in omejitve fleksibilnosti. Na primer:

- v glavi tabele: *Tip obsega: fleksibilni (možnost uvajanja manjših sprememb metode)*
in v opombi pod tabelo: *Laboratorij lahko po potrebi uvede manjše spremembe metod (npr. prilagoditev novi izdaji). Podatke o trenutnem stanju obsega vzdržuje laboratorij in jih objavlja (navede se mesto objave).*
- v glavi tabele: *Tip obsega: fleksibilni (možnost uvajanja dodatnih vrst preskušancev)*
in v opombi pod tabelo: *Laboratorij lahko po potrebi uvede dodatne vrste preskušancev znotraj skupin navedenih v zadnjem stolpcu tabele. Podatke o trenutnem stanju obsega vzdržuje laboratorij in jih objavlja (navede se mesto objave).*
- v glavi tabele: *Tip obsega: fleksibilni (možnost uvajanja dodatnih parametrov)*
in v opombi pod tabelo: *Laboratorij lahko po potrebi uvede dodatne parametre v okviru namembnosti metode. Podatke o trenutnem stanju obsega vzdržuje laboratorij in jih objavlja (navede se mesto objave).*
- v glavi tabele: *Tip obsega: fleksibilni (možnost uvajanja dodatnih metod)*
in v opombi pod tabelo: *Laboratorij lahko po potrebi uvede dodatne metode znotraj opredeljene vrste preskusa za namen določevanja dodatnih parametrov in/ali uporabe za dodatne vrste preskušancev znotraj opredeljenih skupin. Podatke o trenutnem stanju obsega vzdržuje laboratorij in jih objavlja (navede se mesto objave).*

Kjer gornji opisi niso primerni, se uporabijo prilagojeni ali drugačni. Možne so tudi kombinacije različnih vrst fleksibilnosti na istem delu akreditirane dejavnosti, ki so opredeljene z združevanjem gornjih opisov

oziroma opomb. Kadar laboratorij podatke o trenutnem stanju obsega (različnih vrst) fleksibilne dejavnosti objavlja na enem mestu objave, se lahko mesto objave namesto pod posamezno tabelo navede v splošni opombi na koncu priloge k akreditacijski listini v obliki: *Seznam akreditiranih dejavnosti z aktualnimi podatki o dejavnostih iz fleksibilnega dela obsega laboratorij objavlja na: mesto objave.*

6 PRIMERI PODAJANJA OBSEGOV

Za ilustracijo gornjih pravil podajamo nekaj primerov predstavitve dela obsega akreditirane dejavnosti za nekatera pogostejša področja preskušanja.

Primer 11

Tip obsega: fiksni / <i>Type of scope: fixed</i> Mesto izvajanja: v laboratoriju / <i>Site: in the laboratory</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanja: kemija / <i>Testing fields with reference to the type of test: chemistry</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanca: okolje in vzorci iz okolja (vode) / <i>Testing fields with reference to the type of test item: environment and samples from the environment (waters)</i>					
Št. No.	Oznaka dokumenta, ki opisuje metodo preskušanja <i>Identification of the document, describing the testing method</i>	Preskušana lastnost oziroma parameter <i>Characteristic or parameter tested</i>	Opredelevitev preskusa (vrsta, princip oziroma tehnika preskusa) <i>Description of test (type of test, test principle or technique)</i>	Območje preskušanja <i>Range of testing</i>	Preskušanci (materiali, proizvodi) <i>Items tested (materials, products)</i>
1.	SIST ISO 6878:2004 poglavje 7 <i>chapter 7</i> modificirana <i>modified</i>	fosfor (celotni) <i>phosphorus (total)</i>	spektrofotometrična metoda z amonmolibdatom po oksidaciji s peroksidisulfatom <i>Ammonium molybdate spectrometric method after peroxidisulfate oxidation</i>	(0,03 – 40,0) mg/l	odpadne, površinske, podzemne vode, padavine <i>waste, surface, groundwaters, precipitation</i>
2.	SIST ISO 11923:1998	suspendirane snovi <i>suspended solids</i>	gravimetrična metoda po filtraciji skozi filter iz steklenih vlaken <i>gravimetric method after filtration through glass-fibre filter</i>	(2 – 1000) mg/l	odpadne, površinske, podzemne vode, padavine <i>waste, surface, groundwaters, precipitation</i>
3.	SIST EN ISO 9562:2005	organsko vezani halogeni, sposobni adsorpcije (AOX) izraženi kot utežna koncentracija korida <i>adsorbable organically bound halogens (AOX) expressed as the mass concentration of chloride</i>	adsorpcija organskih spojin na aktivni ogljik, sežig v kisikovi atmosferi, argentometrična titracija halidov (mikrokulometrija) <i>adsorption of organic compounds contained in the sample onto activated carbon, combustion in an oxygen stream, argentometric titration, of halides (microcoulometry)</i>	(10 – 6000) µg Cl ⁻ /l (2,0 – 6000) µg Cl ⁻ /l	odpadne, površinske vode <i>waste, surface waters</i> podzemne vode <i>groundwaters</i>
4.	SIST EN ISO 10301:1998 poglavje 3 <i>chapter 3</i>	lahkohlapni halogenirani ogljikovodiki: <i>highly volatile halogenated hydrocarbons:</i> diklorometan triklorometan tetraklorometan 1,1,2-trikloroeten tetrakloroeten 1,1,1-trikloroeten	plinska kromatografija s tehniko »head space« <i>static head space method and analysis by GC</i>	<i>v µg/l:</i> diklorometan: (0,5 – 4,0) triklorometan: (0,1 – 4,0) tetraklorometan: (0,1 – 4,0) 1,1,2-trikloroeten: (0,1 – 4,0) tetrakloroeten: (0,1 – 4,0) 1,1,1-trikloroeten: (0,1 – 4,0)	odpadne vode <i>waste waters</i>

Tip obsega: fiksni / <i>Type of scope: fixed</i> Mesto izvajanja: v laboratoriju / <i>Site: in the laboratory</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanja: kemija / <i>Testing fields with reference to the type of test: chemistry</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanca: okolje in vzorci iz okolja (vode) / <i>Testing fields with reference to the type of test item: environment and samples from the environment (waters)</i>					
Št. No.	Oznaka dokumenta, ki opisuje metodo preskušanja <i>Identification of the document, describing the testing method</i>	Preskušana lastnost oziroma parameter <i>Characteristic or parameter tested</i>	Opredelevitev preskusa (vrsta, princip oziroma tehnika preskusa) <i>Description of test (type of test, test principle or technique)</i>	Območje preskušanja <i>Range of testing</i>	Preskušanci (materiali, proizvodi) <i>Items tested (materials, products)</i>
5.	CEN/TR 16192:2020 in/and SIST EN 12457-4:2004 in/and SIST EN 27888:1998	električna prevodnost izlužka <i>electrical conductivity of the eluate</i> (T=25°C)	izluževanje, direktna meritev s konduktometrično celico <i>leaching, direct measurement using conductivity cell</i>	(10 – 10000) µS/cm	odpadki (izlužek) <i>wastes (eluates)</i>

Primer 2

Tip obsega: fiksni / <i>Type of scope: fixed</i> Mesto izvajanja: na terenu / <i>Site: fieldwork</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanja: vzorčenje; kemija / <i>Testing fields with reference to the type of test: sampling; chemistry</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanca: okolje in vzorci iz okolja (viri emisij snovi) / <i>Testing fields with reference to the type of test item: environment and samples from the environment (sources of emissions of substances)</i>					
Št. No.	Oznaka dokumenta, ki opisuje metodo preskušanja <i>Identification of the document, describing the testing method</i>	Preskušana lastnost oziroma parameter <i>Characteristic or parameter tested</i>	Opredelevitev preskusa (vrsta, princip oziroma tehnika preskusa) <i>Description of test (type of test, test principle or technique)</i>	Območje preskušanja <i>Range of testing</i>	Preskušanci (materiali, proizvodi) <i>Items tested (materials, products)</i>
1.	SOP 234, ver. 3 interna metoda <i>in-house method</i>	volumenski delež O ₂ , CO, NO, NO ₂ , SO ₂ <i>volume fraction of O₂, CO, NO, NO₂, SO₂</i>	vzorčenje: ekstraktivno z izločevanjem vlage <i>sampling: extractive with water removal</i> O ₂ : paramagnetni/ <i>paramagnetic</i> CO: NDIR NO ₂ : elektrokemični/ <i>electrochemical</i> NO: kemiluminiscenca/ <i>chemoluminescence</i> SO ₂ : NDUV	O ₂ : (0,3 – 21) % CO: (3 – 500) vpm NO ₂ : (5 – 500) vpm NO: (4 – 1000) vpm SO ₂ : (6 – 1000) vpm	odpadni plini <i>waste gases</i>
2.	SIST ISO 11338-1:2004 metoda C <i>method C</i> izračun po / <i>calculation according to</i> : SIST EN ISO 11338-2:2004, pogl./ch.. 6.2.6	Masna koncentracija policikličnih aromatskih ogljikovodikov <i>mass concentration of polycyclic aromatic hydrocarbons</i>	ekstraktivno vzorčenje na adsorpcijsko smolo XADin izračun <i>extractive sampling on adsorption resin XADand calculation</i>	(0,011 – 200) µg/m ³	odpadni plini <i>waste gases</i>
3.	SIST EN 1911:2011 brez poglavja 6 without chapter 6	masna koncentracija plinastih kloridov, izraženih kot HCl <i>mass concentration of gaseous chlorides expressed as HCl</i>	vzorčenje v absorpcijsko raztopino in izračun <i>sampling into absorption solution and calculation</i>	HCl: (0,5 – 400) mg/m ³	odpadni plini <i>waste gases</i>

Primer 3

Tip obsega: fixni / <i>Type of scope: fixed</i> Mesto izvajanja: v laboratoriju / <i>Site: in the laboratory</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanja: mehansko preskušanje / <i>Testing fields with reference to the type of test: mechanical testing</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanca: industrijski materiali in proizvodi (kovine) / <i>Testing fields with reference to the type of test item: industrial materials and products (metals)</i>					
Št. No.	Oznaka dokumenta, ki opisuje metodo preskušanja <i>Identification of the document, describing the testing method</i>	Preskušana lastnost oziroma parameter <i>Characteristic or parameter tested</i>	Opredelevitev preskusa (vrsta, princip oziroma tehnika preskusa) <i>Description of test (type of test, test principle or technique)</i>	Območje preskušanja <i>Range of testing</i>	Preskušanci (materiali, proizvodi) <i>Items tested (materials, products)</i>
1.	SIST EN ISO 148-1:2017	udarna žilavost <i>impact toughness</i>	udarni preskus po Charpyju <i>Charpy pendulum impact test</i> -40 °C do/to +23 °C	do/up to 300 J	kovinski materiali <i>metallic materials</i>
2.	ISO 6892-1:2016 metoda B <i>method B</i>	napetost tečenja, natezna trdnost, raztezek, odstotek kontrakcije, modul elastičnosti <i>yield strenght, tensile strenght, elongation, percentage reduction of area, moudulus of elasticity</i>	natezni preskus pri sobni temperaturi <i>tensile testing at room temperature</i> (2,0 – 500) kN		kovinski materiali <i>metallic materials</i>

Primer 4

Tip obsega: fixni / <i>Type of scope: fixed</i> Mesto izvajanja: na terenu / <i>Site: fieldwork</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanja: fizikalno preskušanje / <i>Testing fields with reference to the type of test: physical testing</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanca: gradbeni proizvodi, materiali in konstrukcije / <i>Testing fields with reference to the type of test item: construction products, materials and constructions</i>					
Št. No.	Oznaka dokumenta, ki opisuje metodo preskušanja <i>Identification of the document, describing the testing method</i>	Preskušana lastnost oziroma parameter <i>Characteristic or parameter tested</i>	Opredelevitev preskusa (vrsta, princip oziroma tehnika preskusa) <i>Description of test (type of test, test principle or technique)</i>	Območje preskušanja <i>Range of testing</i>	Preskušanci (materiali, proizvodi) <i>Items tested (materials, products)</i>
1.	EN 13036-4:2011 v povezavi s SIST EN 1436:2018, točka 4.5 <i>in connection with EN 1436:2018, point 4.5</i>	odpornosti proti drsenju/zdrsni <i>slip / skid resistance</i>	preskus z nihalom <i>pendulum test</i>		cestne talne označbe <i>road marking</i>
2.	TSC 06.720:2003 točke 4.2.2, 5.2.2.1, 5.2.3.1, 6.1, 6.2.1 <i>points 4.2.2, 5.2.2.1, 5.2.3.1, 6.1, 6.2.1</i>	statični deformacijski modul Evs <i>static modulus of deformation Evs</i>	preskus s krožno obremenilno ploščo <i>plate bearing test</i>		zemljine, agregati, stabilizirani materiali <i>soil, aggregates, stabile materials</i>
3.	TSC 06.720:2003 točke 4.2.4, 5.2.2.3, 5.2.3.3, 6.1, 6.2.3 <i>points 4.2.4, 5.2.2.3, 5.2.3.3, 6.1, 6.2.3</i>	modul stisljivosti Evd <i>modulus of compressibility Evd</i>	preskus s krožno obremenilno ploščo <i>plate bearing test</i>		zemljine, agregati, stabilizirani materiali <i>soil, aggregates, stabile materials</i>

Primer 5

Tip obsega: fleksibilni (možnost uvajanja manjših sprememb metode)* / Type of scope: flexible (possibility of introducing minor modifications to the method)* Mesto izvajanja: v laboratoriju / Site: in the laboratory Področja preskušanja glede na vrsto preskušanja: mehansko preskušanje; fizikalno preskušanje / Testing fields with reference to the type of test: mechanical testing; physical testing Področja preskušanja glede na vrsto preskušanca: gradbeni proizvodi, materiali in konstrukcije (opeka in keramika, gradbeni proizvodi) / Testing fields with reference to the type of test item: construction products, materials and structures (brick and ceramics, construction products)					
Št. No.	Oznaka dokumenta, ki opisuje metodo preskušanja <i>Identification of the document, describing the testing method</i>	Preskušana lastnost oziroma parameter <i>Characteristic or parameter tested</i>	Opredelitev preskusa (vrsta, princip oziroma tehnika preskusa) <i>Description of test (type of test, test principle or technique)</i>	Območje preskušanja <i>Range of testing</i>	Preskušanci (materiali, proizvodi) <i>Items tested (materials, products)</i>
1.	SIST EN 772-1	Tlačna trdnost <i>Compressive strength</i>	Tlačna obremenitev preskušancev do porušitve <i>Compressive loading of specimens to failure</i>		opečni, apneno peščeni in betonski zidaki <i>fire-baked, lime-sand and concrete bricks</i>
2.	SIST EN 772-16	Dimezije <i>Dimensions</i>	Direktna meritev dimenzij <i>Direct measurement of dimensions</i>		opečni, apneno peščeni in betonski zidaki <i>fire-baked, lime-sand and concrete bricks</i>

* Laboratorij lahko po potrebi uvede manjše spremembe metod (npr. prilagoditev novi izdaji). Podatke o trenutnem stanju obsega vzdržuje laboratorij in jih objavlja (www.____). / When necessary, the laboratory may introduce minor modifications to the methods (e.g. adaptation to a new version). Data on the current status of the scope are maintained and published by the laboratory (www.____).

Primer 6

Tip obsega: fleksibilni (možnost uvajanja manjših sprememb metode ali dodatnih vrst preskušancev)* / Type of scope: flexible (possibility of introducing minor modifications to the method or additional types of test items)* Mesto izvajanja: v laboratoriju / Site: in the laboratory Področja preskušanja glede na vrsto preskušanja: mikrobiologija / Testing fields with reference to the type of test: microbiology Področja preskušanja glede na vrsto preskušanca: živila in vzorci prehranske verige; okolje in vzorci iz okolja; biološki vzorci / Testing fields with reference to the type of test item: foodstuffs and food chain samples; environment and samples from environment; biological samples					
Št. No.	Oznaka dokumenta, ki opisuje metodo preskušanja <i>Identification of the document, describing the testing method</i>	Preskušana lastnost oziroma parameter <i>Characteristic or parameter tested</i>	Opredelitev preskusa (vrsta, princip oziroma tehnika preskusa) <i>Description of test (type of test, test principle or technique)</i>	Območje preskušanja <i>Range of testing</i>	Preskušanci (materiali, proizvodi) <i>Items tested (materials, products)</i>
24.	ISO 6579-1	<i>Salmonella</i> spp.; prisotnost <i>Salmonella</i> spp.; <i>detection</i>	Rast na obogatitvenih in selektivnih gojiščih / izolacija / potrditev <i>Growth on enrichment and selective media / isolation / confirmation</i>		Vzorci prehranske verige <i>Food chain samples</i>
25.	ISO 11290-1	<i>Listeria monocytogenes</i> in <i>Listeria</i> spp.; prisotnost <i>Listeria monocytogenes</i> and <i>Listeria</i> spp.; <i>detection</i>	Rast na obogatitvenih in selektivnih gojiščih / izolacija / potrditev <i>Growth on enrichment and selective media / isolation / confirmation</i>		Vzorci prehranske verige <i>Food chain samples</i>

* Laboratorij lahko po potrebi uvede manjše spremembe metod (npr. prilagoditev novi izdaji) ali dodatne vrste preskušancev znotraj skupin navedenih v zadnjem stolpcu tabele. Podatke o trenutnem stanju vzdržuje laboratorij in jih objavlja (www.____). / When necessary, the laboratory may introduce minor modifications to the methods (e.g. adaptation to a new version), or additional test items within the groups indicated in the last column of the table. Data on the current status are maintained and published by the laboratory (www.____).

Primer 7

Tip obsega: fleksibilni (možnost uvajanja dodatnih metod ali sprememb metod za določanje dodatnih parametrov in/ali uporabo za dodatne vrste preskušancev ali območij preskušanja)* / <i>Type of scope: flexible (possibility of implementing additional methods or modify methods to determine additional parameters or apply to additional types of test items or ranges of testing)*</i> Mesto izvajanja: v laboratoriju / <i>Site: in the laboratory</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanja: kemija / <i>Testing fields with reference to the type of test: chemistry</i> Področja preskušanja glede na vrsto preskušanca: vode / <i>Testing fields with reference to the type of test item: waters</i>					
Št. No.	Oznaka dokumenta, ki opisuje metodo preskušanja <i>Identification of the document, describing the testing method</i>	Preskušana lastnost oziroma parameter <i>Characteristic or parameter tested</i>	Opredelevitev preskusa (vrsta, princip oziroma tehnika preskusa) <i>Description of test (type of test, test principle or technique)</i>	Območje preskušanja <i>Range of testing</i>	Preskušanci (materiali, proizvodi) <i>Items tested (materials, products)</i>
1.	SIST ISO 15705 ali/or ISO 6878 modif. ali/or SIST EN ISO 11905-1 modif. ali/or ISO 7150-1 modif.	kemijski parametri kakovosti vode <i>chemical water quality parameters</i> Kemijska potreba po kisiku (KPK) <i>Chemical oxygen demand (COD)</i> fosfor / <i>Phosphorus (P)</i> (celotni / <i>Total</i>) Skupni dušik <i>Total nitrogen</i> Amonij <i>Ammonium</i>	Kivetni testi, reakcija v zaprtih kivetah in fotometrična detekcija. <i>Cuvette tests, reaction in sealed tubes with photometric detection</i>		vode <i>waters</i>

* Laboratorij lahko po potrebi uvede dodatne metode ali jih spreminja znotraj opredeljene vrste preskusa za namen določevanja dodatnih parametrov in/ali uporabe za dodatne vrste preskušancev znotraj opredeljenih skupin ali uporabo razširi na večje merilno območje. Podatki v prvem in drugem stolpcu tabele so navedeni primeroma in veljajo v času izdaje te priloge ter se lahko spreminjajo. Podatke o trenutnem stanju obsega vzdržuje laboratorij in jih objavlja (www.____). / *When necessary, the laboratory may introduce additional methods within the defined technical principle in order to test additional parameters or additional test items, or extend the range of testing within the groups indicated in the last column of the table. Data provided in the first and the second column are valid at the time of the issue of this annex and can change. Data on the current status are maintained and published by the laboratory (www.____).*

7 SPREMEMBE GLEDE NA PREJŠNJO IZDAJO

V poglavju 4.2 je dodano pojasnilo glede modificiranih in internih metod.

V poglavju 5 je navedena dodatna možnost fleksibilnosti in način opisa. Dopolnjene so usmeritve za ocenjevanje.

V 6 poglavju so popravljene oziroma dopolnjene posamezne navedbe in dodani trije primeri obsega z različnimi vidiki fleksibilnosti.

Izvedene še nekatere druge manjše spremembe, ki so v dokumentu označene.

8 PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

/

9 OBVLADOVANJE DOKUMENTA

Dokument sprejme Svet SA, potem ko je njegova vsebina obravnavana in sprejeta na Odboru za akreditacijo. V primeru, da se Svet SA ne strinja s predlogom, ki je bil odobren na Odboru za akreditacijo, ga vrne v obravnavo Odboru za akreditacijo. Spremembe, ki ne posegajo v vsebino, lahko sprejme Svet SA brez vključitve Odbora za akreditacijo.

Veljaven dokument se nahaja v i4 (informacijski sistem SA). Čistopis je objavljen na spletni strani SA, v tiskani obliki pa je dostopen na sedežu SA.

Posamezni izvodi so lahko obvladovani tudi v fizični obliki. Prejemniki oziroma mesta hranjenja so razvidni iz zapisov o izdaji dokumenta.

Drugi izpisi in kopije dokumenta so informativnega značaja in niso obvladovani izvodi. Veljavnost teh dokumentov je treba preveriti v i4 ali na spletni strani SA.